

Dyrektywa SEVESO III

Paweł Dadasiewicz
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Łódź, 18 września 2012 r.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 96/82/WE z 9 grudnia 1996r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi (Seveso II), zmieniona dyrektywą 2003/105/WE z dnia 16 grudnia 2003r.

Dyrektywa Seveso II ma celu:

- 1) **zapobieganie** zagrożeniom poważnymi wypadkami z udziałem substancji niebezpiecznych,
- 2) w razie, gdy awaria wystąpi, **ograniczenie** jej skutków dla ludzi i środowiska.

Wdrożenie do prawa krajowego

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25 poz. 150, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007r. Nr 44, poz. 287 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2003r. Nr 5, poz. 58),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2002r. Nr 58, poz. 535, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 maja 2003r. w sprawie wymagań, jakim powinien odpowiadać raport o bezpieczeństwie zakładu o dużym ryzyku (Dz. U. z 2003r. Nr 104, poz. 970 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2003r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz. U. z 2003r. Nr 131, poz. 1219, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2002r. w sprawie szczegółowego zakresu informacji wymaganych do podania do publicznej wiadomości przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2002r. Nr 78, poz. 712),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Nowa dyrektywa

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. *w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniająca, a następnie uchylająca dyrektywę Rady 96/82/WE,* została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod pozycją L 197 w dniu 24 lipca 2012 r.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 w/w dyrektywy Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie **do dnia 31 maja 2015 r.** Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 1 czerwca 2015 r.

Natomiast zgodnie z art. 31 ust. 2 w powiązaniu z art. 30 nowej dyrektywy, państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 30 niniejszej dyrektywy **do dnia 14 lutego 2014r.** Stosują one te przepisy od dnia 15 lutego 2014 r. (dotyczy olejów opałowych ciężkich)

Dostosowanie do CLP

Dostosowanie **załącznika I** dyrektywy do nowego systemu klasyfikacji substancji niebezpiecznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr **1272/2008** z dnia **16 grudnia 2008 r.** w sprawie **klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (CLP)**, które stanowi implementację w UE Globalnego Zharmonizowanego Systemu Klasyfikacji i Znakowania Chemikaliów (**GHS**) opracowanego w ramach ONZ.

Załącznik I – kategorie substancji

- Część „H” – Zagrożenia dla zdrowia (Health Hazards):
  - H1 Toksyczność ostra, kat. 1 (wszystkie drogi),
  - H2 Toksyczność ostra, kat. 2 (wszystkie drogi) i 3 (**droga inhalacyjna**),
  - H3 STOT – (toksyczne działanie na narządy docelowe).
- Część „P” – Zagrożenia fizyczne (Physical Hazards):
  - P1 Substancje wybuchowe,
  - P2 Łatwopalne gazy,
  - P3 Łatwopalne aerozole,
  - P4 Gazy utleniające,
  - P5 Łatwopalne ciecze,
  - P6 Substancje i mieszaniny samoreaktywne oraz nadtlenki organiczne
  - P7 Piroforyczne ciecze i ciała stałe
  - P8 Utleniające ciecze i ciała stałe

Załącznik I – kategorie substancji

- Część „E” – Zagrożenia dla środowiska (Environmental Hazards): substancje niebezpieczne dla środowiska wodnego
- Część „O” – Inne zagrożenia (Other Hazards): s. reagujące gwałtownie z wodą (w tym związane z powstaniem łatwopalnych czy toksycznych gazów)

Alignment of Annex I to the GHS

GHS: Health Hazard Categories Acute Toxicity

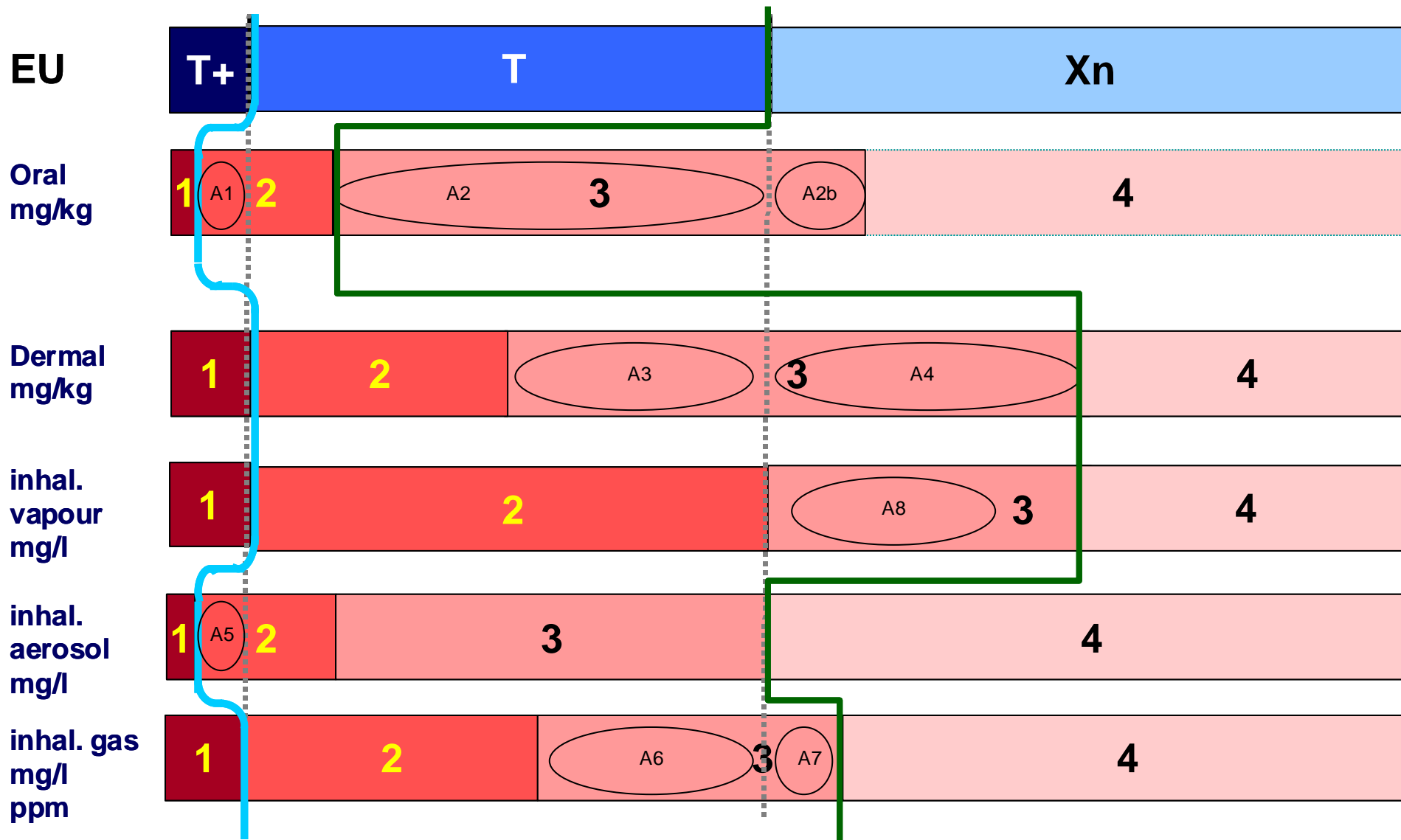

EU: Categories
Very Toxic and Toxic

Seveso refers to the old
EU Classification

System and has to
change reference to the
GHS

- GHS categories do not
correspond exactly:
build a system as
neutral as possible

Załącznik I – substancje nazwane

- Produkty ropopochodne – oleje opałowe ciężkie ZZR: 2500 Mg, ZDR: 25000 Mg,
- Paliwa alternatywne: ZZR: 2500 Mg, ZDR: 25000 Mg,
- Mieszanki NaClO: ZZR: 200Mg, ZDR: 500 Mg,
- Amoniak bezwodny: ZZR: 50 Mg, ZDR: 200 Mg),
- Trifluorek boru: ZZR: 5 Mg, ZDR: 20 Mg,
- Siarkowodór: ZZR: 5 Mg, ZDR: 20 Mg

NH₃, BF₃, H₂S – utrzymanie dotychczasowych wartości progowych

Załącznik I – substancje nazwane

- Piperydyna (110-89-450200)
- Bis(2-dimetyloaminoetylo)metyloamina (3030-47-550200)
- 3-(2-etyloheksyloksy)propyloamina (5397-31-950200)

Wartości progowe: ZZR: 50Mg ZDR: 200Mg

Załącznik I – substancje nazwane

- Propyloamina* (107-10-8): 500 Mg, 2000 Mg
- Akrylan tert-butylu* (1663-39-4): 200 Mg, 500Mg
- 2-metylo-3-butenonitryl* (16529-56-9): 500Mg i 2000 Mg,
- Tetrahydro-3,5-dimetylo-1,2,3,5-tiadiazyno-2-tion (Dazomet)* (533-74-4): 100Mg i 200 Mg,
- Akrylan metylu* (96-33-3): 500 Mg i 2000 Mg,
- 3-metylopirydyna* (108-99-6): 500Mg i 2000 Mg,
- 1-bromo-3-chloropropan* (109-70-6): 500 Mg i 2000 Mg

* Jeśli klasyfikowane jako P5a lub P5b (łatwopalne ciecze)
to zastosowanie mają najniższe wartości progowe

Derogacje

(ocena zagrożeń poważna awarią
w przypadku określonej substancji niebezpiecznej)

Każdorazowo na podstawie zawiadomienia przez PCz Komisja dokonuje oceny czy, w każdych warunkach możliwych do przewidzenia, w praktyce niemożliwe jest uwolnienie przez daną substancję materii czy energii mogących spowodować poważną awarię.

Ocena opiera się na co najmniej jednej z właściwości: fizyczna postać, właściwości (prężność par, masa cząsteczkowa), maksymalne stężenie – w przypadku mieszanin, sposób odizolowania i rodzaj opakowania.

Wzmocnienie wymogów dotyczących
dostępu społeczeństwa do informacji
nt. bezpieczeństwa,
udziału społeczeństwa w procesie
decyzyjnym oraz poprawa zarządzania
informacją

Projekt nowej dyrektywy wprowadza nowe postanowienia wynikające z Konwencji z Aarhus, dotyczące dostępu społeczeństwa do informacji środowiskowych, które kładą duży nacisk na otwartość i przejrzystość tych informacji

Informacje dostępne publicznie

- ZDR + ZZR:
  - Nazwisko (nazwa) operatora i adres zakładu;
  - Potwierdzenie, że zakład podlega regulacjom prawnym i przepisom administracyjnym zapewniającym obowiązywanie niniejszej Dyrektywy oraz, że zgłoszenie lub raport o bezpieczeństwie zostały przedłożone organom właściwym;
  - Opis działalności prowadzonej w zakładzie.

Informacje dostępne publicznie c.d.

- Powszechnie stosowane nazwy lub, w przypadku **substancji niebezpiecznych** wymienionych w części 1 załącznika I, nazwy rodzajów substancji bądź określenie kategorii grupy substancji niebezpiecznych w odniesieniu do substancji lub mieszanin znajdujących się w zakładzie, które mogą spowodować poważną awarię, ze wskazaniem ich podstawowych niebezpiecznych właściwości;

Informacje dostępne publicznie c.d.

- ogólne informacje jak społeczeństwo narażone będzie ostrzegane, a także nt. odpowiedniego zachowania w przypadku poważnej awarii,
- informacja nt. daty ostatniej kontroli oraz gdzie można uzyskać dalsze informacje nt. kontroli

Informacje dostępne publicznie c.d.

- ZDR:
  - Ogólne informacje związane z charakterem zagrożenia poważną awarią, uwzględnieniem jego skutków dla ludzi i środowiska;
  - Potwierdzenie, że operator jest zobligowany do podjęcia odpowiednich przygotowań w zakładzie, w szczególności w porozumieniu ze służbami ratowniczymi, w celu opanowania awarii i zminimalizowania ich skutków;
  - Informacje z zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego przygotowanego w celu likwidowania zewnętrznych skutków awarii. Będzie ono zawierać zalecenie działania zgodnie z instrukcjami lub wymaganiami ustalonymi przez służby ratownicze w czasie awarii.
  - Tam gdzie zasadne, wskazanie czy zakład zlokalizowany w pobliżu granicy innego państwa stwarza zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Konwencja awaryjna EKG ONZ);

Kontrole

- Podstawowe elementy planu kontroli;
- Ustalenie minimalnych częstotliwości kontroli;
- Obowiązek przeprowadzenia nierutynowej kontroli, tak szybko jak to jest możliwe, w przypadku wystąpienia awarii, zdarzeń awaryjnych;

Kontrole c.d.

- Obowiązek poinformowania o wynikach kontroli w ciągu 4 m-cy;
- Obowiązek rekontroli w ciągu 6 m-cy (w przypadku stwierdzenia „poważnej niezgodności”);
- Koordynacja inspekcji z innymi kontrolami

Inne przykładowe zmiany

- Uszczegółowienie dot. włączenia do zakresu dyrektywy **podziemnego magazynowania gazu** na lądzie,
- wprowadzenie **nowych definicji** (m.in. zakładów, społeczność/zainteresowana społeczność, kontrola);

Zgłoszenie

- W opisie dotyczącym najbliższego otoczenia zakładu – szczegóły dotyczące zakładów sąsiednich, w tym nieobjętych zakresem dyrektywy (o ile są dostępne)

- opracowanie przez wszystkie zakłady, objęte przepisami dyrektywy, **polityki zapobiegania poważnym awariom (PZPA)** oraz jej wdrożenia poprzez **system zarządzania bezpieczeństwem** zgodny z załącznikiem II, proporcjonalnie do wielkości istniejących zagrożeń.
- PZPA ma podlegać aktualizacji co najmniej **raz na 5 lat**;

- w odniesieniu do **efektu domina**, wprowadzenie obowiązku współpracy przy wymianie informacji zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku z innymi zakładami zlokalizowanymi w pobliżu;
- Przy ustalaniu grupy zakładów uwzględnienie zagrożeń wynikających z położenia geograficznego zakładu;

- w zakresie **planowania przestrzennego**, wymóg dostarczenia przez ZZR informacji opartej na analizie ryzyka,
- obowiązek przeprowadzenia przeglądu **raportu o bezpieczeństwie** po wystąpieniu poważnej awarii,
- w przypadku wystąpienia poważnej awarii obowiązek dostarczenia organom przez zakłady informacji nt. strat materialnych;

- wprowadzenie zapisów ułatwiających społeczeństwu dostęp do informacji dotyczącej zagrożeń poważnymi awariami oraz w razie wystąpienia poważnej awarii;
- wprowadzenie możliwości wyrażania opinii społeczeństwa w odniesieniu do kwestii planowania i zagospodarowania przestrzennego, także w przypadku modyfikacji istniejących zakładów.

System zarządzania bezpieczeństwem

- uwzględnienie elementu zarządzania ryzykiem związanym ze **starzeniem się sprzętu** w zakładzie (wykaz sprzętu, metodologia monitoringu i kontroli jego stanu,
- Odniesienie do najlepszych praktyk w zakresie monitoringu i kontroli w celu ograniczenia ryzyka awarii;

Raport o bezpieczeństwie

- Charakterystyka środowiska zakładu – informacje dotyczące zakładów sąsiadujących, (efekt domina),
- Opis instalacji – opis procesów z uwzględnieniem dostępnych informacji na temat najlepszych praktyk
- w części dotyczącej analizy zagrożeń –
= scenariusze poważnych awarii, które mogłyby wystąpić w wyniku klęsk żywiołowych (np. trzęsienie ziemi, powódź),

= wykaz awarii i zdarzeń z takimi samymi substancjami i procesami, z uwzględnieniem doświadczeń i konkretnych działań zapobiegających awariom
- Środki ochrony – opis wszelkich technicznych i nietechnicznych środków mających znaczenie dla ograniczenia wpływu awarii

Wewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy

- W razie konieczności, ustalenia w zakresie **szkoleń** dla pracowników na temat obowiązków, które będą musieli wykonywać oraz, w odpowiednich przypadkach, w zakresie koordynacji tych szkoleń ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo poza terenem zakładu;

Zewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy

- Uwzględnienie odniesienia dotyczącego potencjalnych **efektów domino**,
- wprowadzenie wymogu **konsultacji społecznych** w procesie jego opracowywania i wprowadzania w nim znaczących zmian;
- Sformułowano zapis określający **24 miesięczny okres** opracowania przez organ właściwy zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, licząc od dnia otrzymania niezbędnych informacji od prowadzących zakłady;

Poważne awarie objęte obowiązkiem zgłoszenia do KE

- w zakresie informowania o poważnych awariach przez organy właściwe, wprowadzenie zapisu określającego **12 miesięczny okres** przekazania takich informacji przez państwa członkowskie.

(wartość graniczna dotycząca ilości substancji biorącej udział w awarii, objętej obowiązkiem zgłoszenia do Komisji Europejskiej, pozostała na dotychczasowym poziomie, tj. **5%** wartości progowej dla zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej)

Strony internetowe

- Dyrektywa Seveso III
<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:197:0001:0037:PL:PDF>
- Ocena wpływu do projektu opracowanego przez KE w 2010r.:
http://ec.europa.eu/environment/seveso/pdf/sec_2010_1590_i_a_en.pdf
http://ec.europa.eu/environment/seveso/pdf/sec_2010_1591_en.pdf (podsumowanie)
<http://ec.europa.eu/environment/seveso/review.htm>
- Rozporządzenie CLP: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:en:PDF>
- Raport GR ds. dostosowania zał. I dyrektywy Seveso II do CLP:
http://mahb.jrc.ec.europa.eu/fileadmin/MAHB/downloads/guidance/id-34/Technical_report_Seveso_and_GHS.pdf

Dziękuję za uwagę

p.dadasiewicz@gios.gov.pl